

Nr 153.

Av herr Hage, angående viss ändring av byggnadsstadgan.

Genom beslut vid 1937 års riksdag infördes i kungl. byggnadsstadgan av den 20 november 1931 en ny paragraf 79 A, som berör bostadsbyggande i städer inom stadsplan. I nämnda paragraf finnes även en punkt 5 av följande lydelse: "Boningshus av trä må icke uppföras med flera än två våningar. Om särskilda skäl därtill föranleda, må vinden därjämte inredas, dock icke till mer än $\frac{1}{3}$ av dess yta."

Vid en debatt under senaste höstriksdag, då justitieministern avgav ett svar på en interpellation av undertecknad Hage rörande åstadkommandet av en ifrågasatt hyresregleringslagstiftning, kom debatten — som i stor utsträckning kretsade kring frågan, huru en tillräcklig bostadstillgång skulle kunna åstadkommas — även in på spörsmålet, om icke detta även skulle kunna ske genom inredande i vissa fall av bostäder på *vindar*, där utrymme härför funnes. Den talare, som i debatten berörde denna fråga — herr Lövgren i Boden — påtalade, att man i nämnda stad efter en inventering av för ändamålet lämpliga vindsutrymmen planerat för åstadkommande av en nyproduktion av bostäder på detta sätt. Detta torde också varit fallet inom en del andra samhällen, där bostadsbrist existerar. Ävenså åstadkoms under förra kriget en ökad bostadsproduktion bl. a. på detta sätt. Talaren anmärkte emellertid, att han kunde förstå, att det kunde anföras viss betänksamhet mot ett sådant slag av bostadsproduktion.

Detta sistnämnda är naturligtvis riktigt. Under *normala* tidsförhållanden är det säkerligen väl motiverat, att lagstiftningen ser till, att hyresgästerna i ett hus få disponera en tillräcklig del av vindsutrymmet för förvaring av diverse tillhörigheter — i den mån man icke på annat sätt kunnat ordna med tillräckliga utrymmen för detta ändamål. Detta torde — tillsammans med vissa eldfaresynpunkter — ha varit anledningen därtill, att lagstiftarna ansett sig böra genom den här förut nämnda författningsformuleringen bestämma en viss inskränkning i rätten att utnyttja vindsutrymmet i en fastighet för inredande till bostäder.

De bestämmelser, som här berörts, äro alltså helt visst under *normala* tidsförhållanden och i stadssamhällen med en rimlig bostadstillgång väl motiverade. Men då man nu kommit in i en situation, då det i ett mycket stort antal samhällen i landet råder en mycket betydande och alltjämt tilltagande bostadsbrist och då det framförallt gäller att *så fort som möjligt* råda bot på detta onda, skulle det säkerligen icke vara så orimligt, om man till ett allvarligt övervägande upptoge även den frågan, om en

uppmjukning borde och lämpligen kunde ske av här nämnda bestämmelser, varigenom inredande av bostäder inom därför lämpliga vindsutrymmen som en provisorisk anordning kunde åstadkommas i större utsträckning än vad som nu sker. Det är därvid att märka, att nu existerande anslag för bostadsproduktionens utökande även torde kunna utnyttjas för nyproduktion av nya bostäder i redan befintliga hus. Men det är framförallt att här taga hänsyn därtill, att nya bostäder av detta slag kunna åstadkommas för en *betydligt mindre kostnadssumma* samt slutligen på en *betydligt kortare tid*. Säkerligen skulle tillkomsten av bostäder av detta slag hälsas med tillfredsställelse bl. a. av de många bostadssökande, vilka utgöras av till en del städer nyinflyttade medborgare av olika slag, vilka nu måst under något eller några år avstå från att medtaga sin familj till den nya platsen och kanske komma att få finna sig i detta under ännu några år framåt, om ej en tillräcklig bostadsproduktion inom en rimlig tid kommer till stånd. Säkerligen skulle också på detta sätt i många fall bättre lägenheter kunna åstadkommas än de bristfälliga och i många fall utdömda lägenheter, som nu få stå kvar på grund av bostadsbristen.

Avsikten med denna motion är icke att direkt föreslå en ändring av här förut omnämnda paragraf i kungl. byggnadsstadgan. Avsikten är fastmera att påyrka, att man från Kungl. Maj:ts sida undersöker och överväger, om en uppmjukning kan vara lämplig av här förut nämnda bestämmelse därom att endast $\frac{1}{3}$ av vindsutrymmet får utbyggas till bostad. En sådan uppmjukning kan tänkas ske på olika sätt, exempelvis genom ändring av siffran $\frac{1}{3}$ till $\frac{1}{2}$ event. till $\frac{2}{3}$ eller genom en tilläggsbestämmelse därom, att i städer med *bostadsbrist* vederbörande myndighet kunde ha rätten att som en *provisorisk kristidsanordning* bestämma — eventuellt efter framställning från resp. kommun — en rätt till utbyggande av vindsutrymme till större omfattning än vad som stadgas i här ovan nämnda bestämmelse. Event. kunde begränsningen i lagtexten uttryckas så, att utbyggnad finge ske, så långt ett rimligt tillgodoseende av hyresgästernas behov av vindsutrymme medgäve detta.

Under hänvisning till vad här ovan anförts och under framhållande av att allt bör göras, som möjligen kan åstadkomma ett borteliminering av bostadsbristen, hemställes alltså,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda huruvida och på vilket sätt som en kristidsåtgärd en uppmjukning av § 79 A i kungl. byggnadsstadgan av den 20 november 1931 kan och bör — under tillbörligt hänsynstagande till hyresgästernas behov av vindsutrymme — ske eller möjlighet till dispens från nämnda bestämmelser i största utsträckning medgivas,

allt för stadssamhällen med *bostadsbrist*, för att därigenom åstadkomma möjligheter och stimulering till en ökad, billigare och hastigare åstadkommen nyproduktion av bostäder i redan befintliga bostadshus.

Stockholm den 23 januari 1942.

Ernst Hage.
